

УДК 811.111'42

DOI: [https://doi.org/10.18524/2307-4604.2020.1\(44\).211023](https://doi.org/10.18524/2307-4604.2020.1(44).211023)

ОСОБЛИВОСТІ ХУДОЖНЬОГО ТВОРУ ПОЛІКОДОВОГО ХАРАКТЕРУ (на матеріалі творів А. К. Дойля)

Степанюк Н. В.

кандидат філологічних наук, доцент,
Одеський національний університет імені І.І. Мечникова
ORCID 0000-0002-7418-1735

Терехова Л. В.

кандидат філологічних наук, доцент,
Одеський національний університет імені І.І. Мечникова
ORCID 0000-0003-2160-1684

Калінюк О. О.

кандидат філологічних наук, доцент,
Одеський національний університет імені І.І. Мечникова
ORCID 0000-0002-4955-8019

Драгомирецький О. О.

кандидат філологічних наук, доцент,
Одеський національний університет імені І.І. Мечникова
ORCID 0000-0003-2331-2165

Стаття присвячена дослідженню засобів взаємодії різнокодових елементів полікодового тексту творів А. К. Дойля, що належать до різних літературних жанрів, а саме пригодницького роману та детективу. У статті розглянуто засоби семантичного та формально-структурного зв'язку іншокодових повідомлень, що уключені до тексту творів А. К. Дойля, з основним текстом. Проведений аналіз художніх текстів свідчить про те, що майже усі іншокодові повідомлення, що використані автором, є фрагментами референтного простору, який зображується у тексті. Вони тісно пов'язані зі змістовно-фактуальною інформацією, темою твору та поєднані з вербальним текстом єдиним образом художнього простору. У ході аналізу було встановлено, що іншокодові повідомлення можуть вступати в автосемантичні та синсемантичні відношення з вербальним текстом. Автосемантичні відношення мають місце, якщо іншокодові повідомлення носять супроводжувальний характер та не є фрагментом зображеного у творі референтного простору. У текстах із автосемантичними відношеннями існує пряме денотативне співвідношення між іншокодовими повідомленнями та основним текстом: вони позначають одні й ті ж предмети / предметні ситуації. При синсемантичних відношеннях декодування окремих елементів основного тексту цілком залежить від включених у нього карт, малюнків, криптограм, тощо. У досліджуваних творах А. К. Дойля змістовний зв'язок між іншокодовими повідомленнями та вербальним текстом підкріплюється мовними засобами. Дані засоби дають можливість безпосередньо співвідносити іншокодове повідомлення із вербальним текстом (у цьому випадку спостерігається експліцитно виражена з'язність) або робити це опосередковано, неявно (у такому разі має місце імпліцитно виражена з'язність). Змістовний зв'язок між іншокодовими повідомленнями та вербальним текстом виражається метатекстовими згадками іншокодових повідомлень та їх елементів в основному тексті, за допомогою дейксису, синтаксичного зв'язку у межах речення й вербалізованих директив автора читачеві.
Ключові слова: полікодовий текст, креолізований текст, іншокодові повідомлення, прототекст, автосемантичні відношення, синсемантичні відношення.

ОСОБЕННОСТИ ХУДОЖЕСТВЕННОГО ПРОИЗВЕДЕНИЯ ПОЛИКОДОВОГО ХАРАКТЕРА

(на материале произведений А. К. Дойля)

Степанюк Н. В.

кандидат филологических наук, доцент,
Одесский национальный университет имени И.И. Мечникова

Терехова Л. В.

кандидат филологических наук, доцент,
Одесский национальный университет имени И.И. Мечникова

Калинюк Е. А.

кандидат филологических наук, доцент,
Одесский национальный университет имени И.И. Мечникова

Драгомирецкий А. А.

кандидат филологических наук, доцент,
Одесский национальный университет имени И.И. Мечникова

Статья посвящена исследованию способов взаимодействия разнокодовых элементов поликодового текста произведений А. К. Дойля, принадлежащих к различным литературным жанрам, а именно приключенческого романа и детектива. В статье рассмотрены средства семантической и формально-структурной связи инокодовых сообщений, включенных в текст произведений А. К. Дойля, с основным текстом. Проведенный анализ художественных текстов свидетельствует о том, что почти все инокодовые сообщения, использованные автором, являются фрагментами изображенного в тексте референтного пространства. Они тесно связаны с содержательно-фактуальной информацией, темой произведения и объединены с вербальным текстом единым образом художественного пространства. В ходе анализа было установлено, что инокодовые сообщения могут вступать в автосемантические и синсемантические отношения с вербальным текстом. Автосемантические отношения имеют место, если инокодовые сообщения носят сопроводительный характер и не являются фрагментом изображенного в произведении референтного пространства. В текстах с автосемантическими отношениями существует прямая денотативная соотнесенность между инокодовыми сообщениями и основным текстом: они обозначают одни и те же предметы / предметные ситуации. При синсемантических отношениях декодирование отдельных элементов основного текста полностью зависит от включенных в него карт, рисунков, криптограмм и др. В исследуемых произведениях А.К. Дойля содержательная связь между инокодовыми сообщениями и вербальным текстом подкрепляется языковыми средствами. Данные средства могут соотносить инокодовое сообщение с вербальным текстом непосредственно (в этом случае наблюдается эксплицитно выраженная связность) или делать это опосредованно, неявно (в таком случае имеет место имплицитно выраженная связность). Содержательная связь между инокодовыми сообщениями и вербальным текстом выражается посредством метатекстовых упоминаний инокодовых сообщений и их элементов в основном тексте, с помощью дейксиса, синтаксической связи в пределах предложения и вербализованных директив автора к читателю.

Ключевые слова: поликодовый текст, креолизованный текст, инокодовые сообщения, прототекст, автосемантические отношения, синсемантические отношения.

THE PECULIARITIES OF A POLYCODE FICTION TEXT

(on the material of A. K. Doyle's works)

Stepanyuk N.

candidate of philological sciences, associate professor,
Odessa I.I. Mechnikov National University

Terekhova L.

candidate of philological sciences, assistant professor,
Odessa I.I. Mechnikov National University

Kalinyuk O.

candidate of philological sciences, associate professor,
Odessa I.I. Mechnikov National University

Dragomyretskyi O.

candidate of philological sciences, associate professor,
Odessa I.I. Mechnikov National University

The article is dedicated to the study of the ways of interaction of multicode elements of the polycode text of A. K. Doyle's works belonging to different literary genres, namely, an adventure novel and a detective story. The article deals with semantic and formal structural connections between the nonverbal messages included in the text of A. K. Doyle's works and the verbal text. The analysis of the literary texts indicates that almost all the nonverbal messages used by the author prove to be fragments of the referential space depicted in them. They are closely connected with the factual information, the theme of the writing and are combined with the verbal text by means of common fictional space. The research revealed that nonverbal messages can enter into autosemantic and synsemantic relations with the verbal text. Autosemantic relations take place if nonverbal messages are not fragments of the referential space depicted in the writing and are just accompanying the verbal text. In the texts with autosemantic relations there is a direct denotative correlation between nonverbal messages and the verbal text: they denote the same objects / objective situations. In case of synsemantic relations, the decoding of some elements of the verbal text depends entirely on the maps, pictures, cryptograms etc. included into it. In the studied works by A. K. Doyle, the content connection between the nonverbal messages and the verbal text is supported by language means. These means can correlate the nonverbal message with the verbal text directly (in which case an explicit cohesion is observed) or do it indirectly, implicitly (then an implicit cohesion takes place). The content connection between the nonverbal messages and the verbal text is expressed through metatextual references to the nonverbal messages and their elements in the main text, with the help of deixis, syntactic links within a sentence as well as with the author's verbalized directives to the reader.

Key words: polycode text, creolized text, nonverbal messages, prototext, autosemantic types of relations, synsemantic types of relations.

Вступ. Згідно з визначенням О. О. Селіванової, комунікація є “цілеспрямованим процесом, діяльністю, одним із засобів якої є мовлення (дискурс), а знаковою цілісною формою організації – текст” (Селиванова 2004: 32). Як відомо, комунікація може бути вербальною та невербальною. Вербальна комунікація здійснюється за допомогою засобів природної мови. При невербальній комунікації повідомлення можуть фіксуватися за допомогою невербального, немовного коду, для чого використовуються різні графічні засоби передачі інформації. Закодовані таким чином повідомлення можуть мати вид карти, малюнка, схеми, тощо. Поєднання вербальних та невербальних частин у єдиному повідомленні породжує полікодовий (Ейгер, Юхт 1974: 104) або кодово негомогенний текст (Колегаєва 1991: 85-88). У свою чергу для позначення такого тексту Ю. А. Сорокін та Є. Ф. Тарасов ввели до науки таке поняття як креолізований текст, фактура якого складається із двох негомогенних частин: вербальної та невербальної (що належить до інших знакових систем, ніж природна мова) (Сорокін, Тарасов 1990: 180-181).

Проблема термінології стала окремим аспектом вивчення змішаного виду тексту (Максименко 2012, Михальська 2014, Завадська 2016, Шикина 2018). Проте питання номінації цього мовного явища досить залишається невирішеним. У сучасній лінгвістиці тексту рівноправно використовуються обидва терміни “полікодовий текст” та “креолізований текст”. Останнім часом все більше лінгвістів звертають увагу на взаємодію вербальних та невербальних компонентів полікодового тексту. Проте вивчається здебільшого рекламний текст (Романюк 2012, Семенюк 2014, Безугла 2017, Попова 2017, Шикина 2018). Взаємодія вербальних та іншокодових (піктографічних) елементів у художніх текстах, особливо таких, що належать до різних літературних жанрів, на нашу думку, заслуговує не меншої уваги. Заповнення цієї лакуни у сучасному мовознавстві є досить **актуальним і своєчасним**.

Метою даної статті є виявлення засобів взаємодії різнокодових елементів полікодового тексту творів А. К. Дойля, що належать до різних літературних жанрів, а саме пригодницького роману та детективу. Згідно з метою автори ставлять такі **завдання**:

- 1) провести аналіз засобів семантичного зв'язку іншокодових повідомлень, що включені до тексту творів А. К. Дойля, з основним текстом.
- 2) проаналізувати формально-структурні засоби зв'язку іншокодових повідомлень, що включені до тексту творів А. К. Дойля, з основним текстом.

Методи дослідження. Для досягнення головної мети та розв'язання поставлених завдань у роботі використовується комплексна методика, яка поєднує методи дескриптивного, компонентного, порівняльного аналізу та текстово-інтерпретаційний метод. **Матеріалом** нашого дослідження стали п'ять детективних оповідань А. К. Дойля, а саме “The Adventure of the Dancing Men”, “The Adventure of the Golden Pince-Nez”, “The Adventure of the Naval Treaty”, “The Adventure of the Priory School”, “The Adventure of the Reigate Squire” та один пригодницький роман “The Lost World”, у яких автор використовує 21 іншокодове повідомлення та п'ять окремих невербальних символів.

Результати та обговорення. Аналіз художніх текстів свідчить про те, що майже усі іншокодові повідомлення, що використані автором, є фрагментом референтного простору, що зображується у тексті (тобто мають у тексті прототип-референт, який нібито відтворюється та зображується за допомогою даного іншокодового повідомлення). Такі повідомлення за допомогою невербального або не тільки вербального коду відтворюють у рамках літературного, вербального тексту предмети, про які йдеться у творі. Наприклад, карта, яку розшукують герої, або фотографія, яку розглядає та коментує персонаж-оповідач або малюнок на папері, бересті, стіні будинка – усі вони можуть іконічно відтворюватися у полікодовому тексті. Під час цього відтворювання акцент може ставитись як на особливостях їх матеріального експоненту, так і на їх комунікативній цінності (що саме вони повідомляють, наскільки точні та зрозумілі ці повідомлення для персонажів).

Дослідження іншокодових повідомлень із точки зору їх адекватності/неадекватності *прототексту* (тобто оригіналу тексту, який існує у вигаданому світі художнього твору) показало, що зазвичай іншокодові повідомлення адекватно імітують *комунікативні* особливості прототексту, але у дещо меншій мірі – його *матеріальні* особливості. Матеріальний експонент прототексту в іншокодових повідомленнях, як правило, відтворюється в неповному об'ємі, що пов'язано з певними типографічними труднощами. В іншокодових повідомленнях втрачаються такі параметри, як колір надписів та зображень, якість паперу, манера письма, почерк, рукописний текст імітується типографічними засобами.

Так, наприклад, у пригодницькому романі А.К.Дойля “The Lost World” у текст включено два іншокодових повідомлення, що імітують фотографії, які нібито були зроблені професором Челленджером та кореспондентом Едуардом Дан Мелоуном. На одній із таких псевдофотографій зображено таємниче плато. В основному тексті твору автор характеризує такі особливості прототексту, як розмір (*half-plate size*), тьмяність зображення (*very off-coloured, dim surface*). В іншокодовому повідомленні ці параметри втрачаються: розмір псевдофотографії плато дорівнюється розміру книжної сторінки, за яскравістю вона практично не відрізняється від інших включених у твір псевдофотографій та малюнків. Описові номінації *half-plate size, very off-coloured, dim surface* разом із імітаційним зображенням прототексту (псевдофотографії) свідчать про комунікативну вторинність даного іншокодового повідомлення. Комунікативні особливості прототексту, які надаються в основному тексті за допомогою інформації про об'єкт зображення фотографії (*It was a dull gray landscape... it represented a long and enormously high line of cliffs exactly like an immense cataract seen in the distance, with a sloping, tree-clad plain in the foreground*) (Doyle 1914: 55), в іншокодовому повідомленні відтворені досить точно.

Усі іншокодові повідомлення, що включені у текст досліджуваних творів, тісно пов'язані зі змістовно-фактуальною інформацією та темою твору. Про це, наприклад, можуть свідчити позначення на картах та планах маршруту руху героя/героїв (у вигляді переривчастої лінії, стрілок, пунктиру, крапок). Такі позначення можна спостерігати у детективі “The Adventure of the Priory School” та пригодницькому романі “The Lost World”. Крім того, семантичний зв'язок іншокодових повідомлень із змістовно-фактуальною інформацією та темою твору може виражатись у допущенні вкраплень коментарів автора (частіш за все зроблених у дужках). Такі коментарі мають місце на карті Мелоуна у романі “The Lost World”:

Hills (on far horizon), Rough Chart of journey (Neither oriented nor to scale), Indian village (where Maple White died), Rapids (where Challenger lost specimens in first journey) (Doyle 1914: 128)

За допомогою таких коментарів відбувається висування сюжетно важливих моментів художнього твору. Авторські коментарі можна спостерігати й у підписах під псевдофотографіями у романі “The Lost World”:

The Plateau. (Photographed by E.D.Malone, from the stony plain on the N.E.) (Doyle 1914: 146); *The Monster (From Maple White's sketch-book)* (Doyle 1914: 50);

Едуард Дан Мелоун, професор Челленджер, Мепл Уайт, Лагг, Кінслі є діючими особами роману. Відомості про те, що фотографії, малюнки чи діаграми були зроблені самими героями (під час подорожі у таємничу країну або під час обговорення якихось питань), створюють ілюзію правдивості того, що повідомляється. Завдяки авторським коментарям підкреслюється семантична залежність іншокодових повідомлень від основного тексту художнього твору.

На глибинному рівні структури тексту іншокодові повідомлення також поєднані з вербальним текстом єдиним образом художнього простору. Об'єднуюча дія художнього простору в полікодовому тексті полягає у тому, що у його передачі беруть участь не тільки елементи основного тексту, а й включені у твір іншокодові повідомлення. Все, що зображується іншокодовими повідомленнями, існує чи мислиться як існуюче у просторі. Зображаються такі об'єкти цілком, або надаються їх окремі деталі. Так чи інакше, усі типи об'єктів зображення не можуть бути повністю абстрагованими від просторового виміру. Конкретні об'єкти зображення завжди займають у реальному чи квазіреальному світі окремий простір, мають окремі розміри (ширина, довжина, висота, товщина, площа, тощо). Іноді ці параметри згадуються у тексті, іноді є очевидними. Звичайно, імітація цих параметрів в іншокодових повідомленнях досить умовна. У більшості випадків спостерігаємо змінення просторових параметрів у бік їх значного зменшення. У романі "The Lost World" згідно сюжету, план печер загубленого світу було накреслено на довгій вузькій смужці кори дерева площею в один квадратний фут (= 144 квадратних дюймів): *was about a foot square*. Площа імітуючого цей референт іншокодового повідомлення у художньому творі в 36 разів менша (Doyle 1914: 49).

У ході аналізу зв'язку між іншокодовими повідомленнями та вербальним текстом було встановлено, що вони можуть вступати в автосемантичні та синсемантичні відношення. Автосемантичні відношення мають місце, якщо іншокодові повідомлення носять супроводжувальний характер та не є фрагментом зображеного у творі референтного простору. У текстах із автосемантичними відношеннями існує пряме денотативне співвідношення між іншокодовими повідомленнями та основним текстом: вони позначають одні й ті ж предмети/предметні ситуації. Таке денотативне співвідношення між іншокодовими повідомленнями та вербальним текстом можна спостерігати у романі "The Lost World". Воно властиве більшості введених до твору малюнків, на яких, відповідно до сюжету, герої зобразили картини загубленого світу. Один із таких малюнків імітує знайдений в альбомі Мепл Уайта ескіз, який він нібито зробив під час подорожі по цій незвіданій країні, та який був доказом її існування. На ньому зображена величезна істота, що поєднує у собі риси птаха та ящірки, поруч з якою людина виглядає карликом. Це зображення також описово характеризується в основному тексті роману:

There was a full-page picture of the most extraordinary creature that I had ever seen. It was the wild dim of an opium smoker, a vision of delirium. The head was like

that of a fowl, the body that of a bloated lizard, the training tail was furnished with upward-turned spikes and the curved back was edged with a high serrated fringe which looked like a dozen cock's wattles placed behind each other. In front of this creature was an absurd manikin, or dwarf in the human form, who stood staring at it. (Doyle 1914: 49-50). На цьому прикладі бачимо, наскільки великою є надмірність художнього тексту: має місце повне дублювання інформації вербальними та іконічними засобами.

При синсемантичних відношеннях декодування окремих елементів основного тексту цілком залежить від включених у нього карт, малюнків, криптограм, тощо. Такі відносини ілюструє оповідання "The Adventure of the Dancing Men". У ньому описується, як Шерлок Холмс розшифрував загадкові криптограми, які час від часу з'являлися у вигляді записок та надписів на стіні, підвіконні, дверях будинку одного із його клієнтів. Усі повідомлення містили зображення танцюючих чоловічків. А.К.Дойль наводить у тексті оповідання шість криптограм, вводячи їх фразами з словами-дейктиками *here, this*, артиклем *the*, що створює ефект присутності читача при розгляданні та розгадуванні шифровок:

*The markings were done in pencil, and ran in **this way**:* (Doyle 1995: 153).

*He enclosed a copy of it, which is **here** reproduced:* (Doyle 1995: 157).

У цьому ж оповіданні зустрічаємо вкраплення одиничних зображень танцюючих чоловічків у цілосне вербальне повідомлення, в яких міститься ключ до розгадки шифровок:

The first message submitted to me was so short that it was impossible for me to do more than to say with some confidence that the symbol

stood for E.

Accepting it as correct, we are now able to say that the symbols

stand respectively for N, V, and R. (Doyle 1995: 163).

У даному випадку існує синтаксичний зв'язок між невербальними символами та основним текстом у межах речення. Очевидно, що вилучення з тексту самих криптограм чи знаків, з яких вони складаються, призвело б до абсурдності відповідних вербальних повідомлень. Крім того, це позбавило б читача можливості слідкувати за ходом розслідування, у чому й полягає одна з задач детективного твору.

У досліджуваних творах А. К. Дойля змістовний зв'язок між іншокодовими повідомленнями та вербальним текстом підкріплюється мовними засобами. Дані засоби дають можливість безпосередньо співвідносити іншокодове повідомлення із вербальним текстом (у цьому випадку спостерігається експліцитно виражена зв'язність) або робити це опосередковано, неявно (у такому разі має місце імпліцитно виражена зв'язність). Змістовний зв'язок між іншокодовими повідомленнями та вербальним текстом, у першу чергу, виражається метатекстовими згадками іншокодових повідомлень та їх елементів в основному тексті (рідше у перехресних відсилках у тексті твору). Метатекстові згадки іншокодових повідомлень мають такий вигляд: *map, chart, picture,*

photograph, sketch, plan, reproduction, drawing, arrangement of characters, line of dancing men, figure, hieroglyphics, markings. У тексті згадуються такі окремі елементи іншочислових повідомлень: *the exact spot marked on the map, the door B, sticky-down line, cross, letters.*

Досить поширеним експліцитним засобом зв'язку між іншочисловими повідомленнями та вербальним текстом у творах А. К. Дойля є дейктичний зв'язок. Дейктики можна спостерігати як у мовленні персонажів, так і в мовленні автора (як правило перепорученому оповідачеві). Наведемо приклад із детективного твору “The Adventure of the Naval Treaty”. Описуючи вечір, коли відбулося викрадення секретної воєнно-морської угоди між Англією та Італією, клієнт Шерлока Холмса, службовець міністерства закордонних справ Фелпс, говорить:

(1) *My coffee had not yet come, and I wondered what the cause of the delay could be. Opening the door, I started down the corridor to find out. There was a straight passage dimly lightened which led from the room in which I had been working, and there was the only exit from it. It ended in a curving staircase, with the commissionaire's lodge in the passage at the bottom. Half-way down this staircase is a small landing, with another passage running into it at right angles. [...] Here is a rough chart of the place* (нижче розміщується схематичний план будинку Фелпса, звідки був викрадений документ) (Doyle 1996: 415).

Ці слова адресовані Шерлоку Холмсу та доктору Ватсону. Дейктичний прислівник *here* у даному випадку, з одного боку показує, що Фелпс запропонував увазі своїх співрозмовників план свого будинку, а з іншого боку – опосередковано відсилає читача до іншочислового повідомлення. Використання діалогу у даному випадку є одним із проявів жанрових особливостей детективу.

Інший приклад знаходимо у детективі “The Adventure of the Reigate Squire”. Іншочислове повідомлення тут адресовано безпосередньо читачеві:

(2) *Holmes took up the scrap of paper, a facsimile of which is here reproduced:* (далі надається відтворена копія записки) (Doyle 1996: 368).

В обох наведених прикладах просторовий дейксис експліцитно розкриває співвідношення між іншочисловим повідомленням та вербальним текстом, які знаходяться у безпосередньому контакті один з одним (2) або у просторі одного книжного листа (1). У проаналізованих нами творах А. К. Дойля також спостерігаємо вербалізовані директиви автора читачеві. Вони виражаються наказовим або умовним способом дієслова (умовний спосіб превалює в авторському мовленні, а наказовий – у персонажному). Так, наприклад, в оповіданні “The Adventure of the Priory School” його герої, Шерлок Холмс та доктор Ватсон, намагаючись виявити злочинця, звертаються до плану місцевості, де відбувся злочин: *‘Look at this map. This dark square is the Priory School. I’ll put a pin in it. Now, this line is the main road. You see that it runs east and west past the school...’* [...] *‘Look here, Watson! There is a watercourse across the moor. You see it marked here in the map’* (Doyle 1995: 187).

У даному випадку змістовний зв'язок плану місцевості з основним текстом підтримується директивою одного героя (Шерлока Холмса) до іншого (доктора

Ватсона) – *Look at this map, Look here, Watson!*, дійктичним займенником *this*, прислівником *here*, а також дієсловами *to see, to mark*. Цікаво те, що комунікативна доцільність фігури доктора Ватсона полягає у тому, щоб за допомогою неї детектив-професіонал Холмс зміг пояснити непрофесіоналу-читачеві хід свого знаменитого дедуктивного мислення.

Висновки. У результаті аналізу засобів взаємодії різнокодових елементів полікодового тексту творів А.К.Дойля, що належать до різних літературних жанрів (пригодницького роману та детективу), ми дійшли висновку, що усі іншокодові повідомлення, використані автором, так чи інакше пов'язані з основним текстом твору на глибинному й на поверхневому рівні текстової структури. У детективних творах А. К. Дойля, іншокодові повідомлення зазвичай створюють синсемантичні відношення з вербальним текстом. Ці відношення часто виражаються експліцитно. Такий засіб зв'язку використовується для того, щоб читач міг взяти безпосередню участь у розгадці таємниці, яка зашифрована у іншокодових повідомленнях. У пригодницькому романі у даному випадку ми спостерігаємо автосемантичні відношення між іншокодовими повідомленнями та вербальним текстом. Проте це у жодному разі не зменшує значення таких повідомлень для цілого тексту твору.

Список літератури

- Анисимова Е. Е. О целостности и связности креолизованного текста (к постановке проблемы). *Филологические науки*. 1996. № 5. С. 78-84.
- Безугла Т. А. Англо- і німецькомовний рекламний дискурс: полікодовий лінгвопрагматичний підхід: дис... канд. філол. наук: 10.02.04. Харків, 2017. URL: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/13302> (дата звернення: 05.06.2020).
- Ейгер Г. В., Юхт В. Л. К построению типологии текстов. *Лингвистика текста*: материалы научной конференции при Московском государственном педагогическом институте иностранных языков им. М. Тореца. Ч. I. М., 1974. С. 103–109.
- Завадська О. В. Феномен креолізованного тексту: актуальна проблема сучасних досліджень. *Лінгвістичні дослідження*: зб. наук. праць ХНПУ ім. Г.С. Сковороди. 2016. Вип. 43. URL: <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.49222> (дата звернення: 02.06.2020).
- Колегаева И.М. Текст как единица научной и художественной коммуникации. Одесса. 1991. 121 с.
- Максименко О. И. Поликодовый vs. креолизованный текст: проблема терминологии. *Вестник РУДН, Сер. Теория языка. Семиотика. Семантика*, 2012. № 2. С. 93–102.
- Михальская О. В. Разграничение креолизованных и поликодовых текстов (проблемы таксономии). *Мовні і концептуальні картини світу*. 2014. Вип. 47(2). С. 30-37. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mikks_2014_47%282%29__6 (дата звернення: 02.06.2020).
- Попова О. В. Вербальна versus невербальна складова у рекламному дискурсі / О.В. Попова, А.О. Довженко. *Наукові записки [Кіровоградського державного педагогічного університету ім. В. Винниченка]. Сер. Філологічні науки*. 2017. Вип. 153. С. 292-298. URL: <http://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/56413> (дата звернення: 05.06.2020).
- Романюк С. К. Невербальні компоненти в рекламному дискурсі / С. К. Романюк, Т. Г. Ковальчук. *Актуальні проблеми філології та методи викладання гуманітарних дисциплін*. Рівне: РДГУ, 2012. С. 9-11.
- Селиванова Е. А. Основы лингвистической теории текста и коммуникации. К.: Брама, 2004. 336 с.

Семенюк Т. П. Цілісність та зв'язність рекламного тексту (на матеріалі текстів німецької реклами). *Наукові записки [Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя]. Сер. Філологічні науки*. 2014. Кн. 2. С. 222-227. URL: <http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzfn> (дата звернення: 05.06.2020).

Сорокин Ю. А., Тарасов Е. Ф. Креолизованные тексты и их коммуникативная функция. *Оптимизация речевого воздействия*. М.: Наука, 1990. С. 180-186.

Шикина Д. С. О терминах «поликодовость» и «креолизация» в описании рекламного текста глянцевого журналов. *Вестник Московского государственного областного университета*. 2018. № 2. URL: <http://www.evestnik-mgou.ru> (дата звернення: 02.06.2020).

Doyle A. C. *The Lost World*. London: Smith, 1914. 319 p.

Doyle A. C. *The Return of Sherlock Holmes*. Ware: Wordsworth Classics, 1995. 313 p.

Doyle A. C. *The Adventures of Sherlock Holmes*. Ware: Wordsworth Classics, 1996. 528p.

References

Anisimova, E. E. (1996). O celostnosti i svjaznosti kreolizovannogo teksta (k postanovke problemy). *Filologicheskie nauki*, 5, 78-84.

Bezuhla, T. A. (2017). *Anhlo- i nimetskomovnyi reklamnyi diskurs: polikodovyj linhvoprahmatychnyj pidkhid: dys... kand. filol. nauk: 10.02.04*. Kharkiv. Retrieved from <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/13302>

Ejger, G. V., & Juht, V. L. (1974). K postroeniju tipologii tekstov. *Lingvistika teksta: materialy nauchnoj konferencii pri Moskovskom gosudarstvennom pedagogicheskom institute inostrannyh jazykov im. M. Toreza*. Ch. I. M., 103-109.

Zavadzka, O. V. (2016). Fenomen kreolizovannoho tekstu: aktualna problema suchasnykh doslidzhen. *Linhvistychni doslidzhennia: zb. nauk. prats KhNPU im. H.S. Skovorody*. 43. Retrieved from <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.49222>

Kolegaeva, I. M. (1991). *Tekst kak edinica nauchnoj i hudozhestvennoj kommunikacii*. Odessa.

Maksimenko, O. I. (2012). Maksimenko O. I. Polikodovyj vs. kreolizovannyj tekst: problema terminologii. *Vestnik RUDN, Ser. Teorija jazyka. Semiotika. Semantika*, 2, 93-102.

Mihal'skaja, O. V. (2014). Razgranichenie kreolizovannyh i polikodovyh tekstov (problemy taksonomii). *Movni i kontseptualni kartyny svitu*. 47(2). Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mikks_2014_47%282%29_6

Popova, O. V. (2017). Verbalna versus neverbalna skladova u reklamnomu diskursi / O.V. Popova, A.O. Dovzhenko. *Naukovi zapysky [Kirovohradskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu im. V. Vynnychenka]. Ser. Filolohichni nauky*. 153, 292-298. Retrieved from <http://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/56413>

Romaniuk, S. K. (2012). Neverbalni komponenty v reklamnomu diskursi / S. K. Romaniuk, T. H. Kovalchuk. *Aktualni problemy filologii ta metody vykladannia humanitarnykh dystsyplin*. Rivne: RDHU, 9-11.

Selivanova, E. A. (2004). *Osnovy lingvisticheskoy teorii teksta i kommunikacii*. K.: Brama.

Semeniuk, T. P. (2014). Tsilisnist ta zv'iaznist reklamnoho tekstu (na materialy tekstiv nimetskoi reklamy). *Naukovi zapysky [Nizhynskoho derzhavnoho universytetu im. Mykoly Hoholia]. Ser. Filolohichni nauky*. 2, 222-227. Retrieved from <http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzfn>

Sorokin, Ju. A., & Tarasov, E. F. (1990). Kreolizovannye tekсты i ih kommunikativnaja funkciya. *Optimizacija rechevogo vozdejstviya*. M.: Nauka, 180-186.

Shikina, D. S. (2018). O terminah «polikodovost» i «kreolizacija» v opisanii reklamnogo teksta gljancevyh zhurnalov. *Vestnik Moskovskogo gosudarstvennogo oblastnogo universiteta (jelektronnyj zhurnal)*. 2. Retrieved from <http://www.evestnik-mgou.ru>

Doyle, A. C. (1914). *The Lost World*. London: Smith.

Doyle, A. C. (1995). *The Return of Sherlock Holmes*. Ware: Wordsworth Classics.

Doyle, A. C. (1996). *The Adventures of Sherlock Holmes*. Ware: Wordsworth Classics.

Стаття надійшла до редакції 16.07.2020 р.